

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 30.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek,
sredo in petek

Liubliana, petek 12. marca 1937

Cena posamezni
številki din 1'50

Pot do našega cilja

Če Slovenci tudi do skrajnosti reduciramo svoj program, ki ga moramo doseči, če hočemo živeti lastno narodno življenje, je vendar ta cilj še tako velik, da ga moremo doseči le z naporom vseh sil in z najbolj složnim delom vseh nas. Velik del tega najbolj skromnega programa je bil v preteklem letu tudi večkrat javno poudarjen, da ni ta program nobena tajnost, temveč da bi ga moral vsak Slovenec znati na izust. Samo nekaj teh točk naj tu omenimo!

Tako so medicinci postavili zahtevo po izpolnitvi ljubljanske bolnišnice v pravo kliniko. Še od prejšnjih let se ponavlja zahteva po izpolnitvi ljubljanske univerze in boljši opremljenosti njenih zavodov. Deset let že ponavljamo svojo zahtevo po železniški zvezi z morjem in po zgraditvi velikih avtomobilskih cest od Korenskega sedla in od št. Ilja pa do morja. Težka kriza, v kateri se nahaja naše denarništvo, zlasti kreditno zadružništvo, zahteva vedno bolj energično odločne ukrepe v pomoč temu zadružništvu. Klic po večji samoupravi, po zbolšanju javne uprave se ponavlja tudi že leta in leta. Prav tako zahtevamo tudi že leta in leta, da se pupilni denar zopet vrne v Slovenijo. Brez prestanka ponavljamo tudi zahtevo, da se uvede v vsej državi enaka davčna praksa, da se vse davčne neenakosti nehajo. In koliko spomenic in resolucij je že bilo poslanih v Beograd, da se javna dela v Sloveniji povečajo, zlasti sedaj po katastrofalno slabi letini lanskega leta.

A kje so še vse druge zahteve, ki so enako nujne, a ki že desetletja čakajo na uresničenje, kakor: ureditev ljubljanskega kolo-dvora, uvedba motornih vlakov, delo za dvig tujkega prometa na Dolenjskem, večja dotacija naše banovine ter cela vrsta zahtev, ki so nastale zaradi vedno večje centralizacije vseh poslov v Beogradu.

Vse te zahteve so občne slovenske, nobene posebne zahteve te ali druge politične skupine, temveč smo na njih pravilni rešitvi vsi Slovenci enako zainteresirani. Te zahteve tudi niso nobene posebne nacionalne zahteve, temveč so samo minimum onih zahtev, ki jih potrebujemo za življenje, brez uresničenja katerih sploh ne moremo živeti. To so same naše neobhodne potrebe, ki bi jih morali z železno doslednostjo polagoma, a gotovo uresničevati. Vsako leto bi nam moralo prinesiti vsaj eno teh zahtev izpolnjenih!

A kako je v resnici? Ponavljamo in ponavljamo vse te zahteve, na njih izpolnitev pa premalo mislimo, ker smo preveč zaposleni z drugimi zadevami, s svojimi notranjimi spori. Le v njih se izživlja vsa naša energija, dočim na svoje glavne potrebe pozabljamo. In to delamo mi, ki nas je tako malo, da nas je komaj še za en narod zadosti. To delamo mi, ki bi morali poznati največjo ekonomijo sil in ki ne bi smeli zapraviti poti najmanjši košček svojih sil! Pot do našega cilja je čisto zakrita po naših notranjih sporih!

A te resnice ne vidimo, čeprav istočasno prav jasno vidimo, kako drugi narodi naravnost mrzlično zbirajo vse svoje sile in se pri-

pravljajo za končno borbo, ki bo prav živo zadevala tudi nas, pa če bi to hoteli ali ne! Mislimo, da je vendar že čas, da se vsaj uvidnejši ljudje med nami vprašajo, kako bi zopet našli skupno pot do cilja, da se ne bomo medsebojno v delu ovirali, temveč podpirali.

Zlasti gospodarski ljudje, ki najbolj čutijo vse težke posledice

neenotnega dela, morajo gledati na to, da se vendarle najde podlaga za skupno delo. Zato morajo vsaj gospodarski ljudje gledati na to, da obstoječa nasprotja ne povečujejo, temveč da jih blaže, da bo končno vendarle prišlo do sodelovanja. Saj tudi v resnici ni pri nas teh velikih nasprotij, kakor pa bi hoteli to drug drugemu dopovedati. Vsa naša na-

sprotja so dejansko bolj narejena, kakor pa resnična. Pojdite samo za nekaj časa v tujino, pa boste to resnico spoznali!

Pot do našega cilja, do onega najbolj skromnega cilja za naše vsakdanje življenje ne sme biti več zastirala od naših notranjih nasprotij, in to je naloga, ki se mora izvesti ali pa pride nesreča nad vse nas.

gala slovanske narode k novemu življenju. In z bolgarsko-jugoslovanskim prijateljskim paktom se za vse južne Slovence tudi pričinja novo življenje.

Istočasno pa je na povabilo Rotary-kluba prišel v Ljubljano tudi bivši bolgarski poslanik v Beogradu minister Dima Kazasov. Bil je eden tistih velikih Bolgarov, ki se je že leta in leta trudil, da se odnosi med Jugoslavijo in Bolgarsko zboljšajo. Brez njegovega velikega dela tudi sklenitev pakta v letošnjem januarju ne bi bila mogoča. Ljubljani je bil zato tudi minister Dima Kazasov posebno drag gost in Ljubljani je bila naravnost srčna potreba, da se mu zahvali za njegove zasluge za zblizanje med Bolgari in Jugoslavlani.

Čajanka v Zbornici za TOI

Na čajanki, ki jo je priredil ministru Dimu Kazasovu na čast predsednik Zbornice Ivan Jelatin, se je Ljubljani ta lepa prilika tudi ponudila.

Ob petih popoldne so se zbrali v krasnih prostorih Zbornice najodličnejši zastopniki našega gospodarstva, predsednik občine dr. Adlešič, zastopnik bana dr. Nalčič, člani bolgarsko-jugoslovanske lige ter Rotary-kluba.

Iskreno je bil takoj ob vstopu v Zbornico pozdravljen minister Kazasov, na kar so mu bili predstavljeni vsi gostje. Nato pa je pozdravil ministra Dima Kazasova predsednik Zbornice Ivan Jelatin.

V svojem govoru je naglasil, da ga pozdravlja predvsem kot moža, ki si je pridobil neveljavni zaslug za zblizanje med bolgarskim in jugoslovanskim narodom. Kar je storil v ta namen kot poslanik v Beogradu in pozneje kot eden prvih bolgarskih javnih delavcev v Sofiji, za to mu bomo vedno hvaležni. Nato se je spominjal potovanja jugoslovanskih ljudi po Bolgarski. Takrat so se naši gospodarski ljudje prepričali, da morajo vse ovire med obema narodoma pasti in prepričali so se, da so te bariere že padle, kajti po vsej Bolgarski smo se mogli videti, kako je ves bolgarski narod za zblizanje z Jugoslavijo. In ne samo za zblizanje, temveč tudi za skupno delovanje in tam ob Črnem morju je bila javno in z navdušenjem sprejeta misel, da se mora skleniti med Bolgarsko in Jugoslavijo carinska unija. Ta želja je bila že mnogo-krat ponovljena in ponovila jo je tudi naša Zbornica. In za ta cilj bomo delali tudi v bodoče.

Ponovno se zahvaljuje ministru Kazasovu za njegovo delo ter mu izreka najiskrenejšo dobrodošlico. Z glasnimi živjo-klici so vsi prisotni potrdili to dobrodošlico. Nato se je zahvalil minister Dima Kazasov s kratkim, jasnim in silno učinkovitim govorom. Spomnil se je najprej mračne preteklosti in omenjal, kako je rastla med bolgarskim narodom zavest, da se mora ta preteklost nehati in da se morajo pota obeh narodov združiti. Ta zavest je tudi sedaj zmagala. Velika zasluga pa gre pri tem delu tudi gospodarskim ljudem na eni in na drugi strani. Oni so kot prvi prebili bariere, ki so ločile oba naroda, stopili so v medsebojne stike in s svojimi potovanji praktično izvedli zblizanje. To je danes dejstvo in od Črnega morja pa do Triglava preveva danes vse južne

Zakonski predlog o cestnem fondu

Določbe, ki so popolnoma nesprejemljive

Kakor smo že poročali, je zakonski predlog o ustanovitvi državnega cestnega fonda naletel v vsej državi na ostro kritiko ter se je zato tudi prvotni načrt nekoliko izpremenil. Ni pa se izpremenil v tej meri, kakor bi se moral, predvsem pa se ni izpremenila njegova centralistična osnova. Dohodki tega fonda bi se stekali iz vse države, uporabljali pa se ne bi v pokrajinah, v katerih bi se zbrali, temveč po stari navadi predvsem v vzhodnih in južnih pokrajinah, ki bi v ta fond najmanj prispevale. Gospodarski sloji zato odločno zahtevajo, da se ta določba izpremeni in da se ustanove banovinskih fondov, ne pa državni cestni fond. Zaenkrat pa ta zahteva še ni prodrla, kakor je razvidno iz ekspozice gradbenega ministra, in zato je treba to zahtevo še bolj odločno ponavljati.

Pa tudi brez ozira na svojo centralistično temeljno hibo ima tudi popravljeni zakonski predlog o državnem cestnem fondu toliko napak, da je v sedanjih oblikah še vedno nesprejemljiv. Na vsedržavni konferenci industrialcev je bilo navedenih nekaj teh najtežjih napak, katerih odpravo je treba najodločneje zahtevati.

1. Med takšne nesprejemljive določbe spadajo v prvi vrsti točke 9 § 7, po katerih bi se moral plačevati 1 odstotek transportnih stroškov, t. j. vozarine pri nato-vorjenju in pri raztovorjenju v državnih cestnih fondih.

S tem bi bilo gospodarstvo, zlasti pa industrija, zopet težko obremenjeno z novim davkom. Po kalkulaciji, ki je bila izvršena v gradbenem ministrstvu, bi dal ta davek okoli 120 milijonov din ali polovico vseh dohodkov cestnega fonda. Še zlasti pa je krivičen ta davek za prevoz blaga manjše vrednosti. Tako bi znašal ta davek za premog okoli 82 % njegove prodajne vrednosti. To je tako visoka obremenitev, ki bi se nujno morala vkalkulirati v ceno premoga in bi se zato moral ta podražiti. Ali pa res smemo že itak drago življenje še podraževati!

Ta davek je za ogromno večino blaga neprimerno visok, ker se stoji največji del železniškega in tudi pomorskega in rečnega prometa iz blaga, ki zahteva veliko prostornino in ki je zelo težko, ki pa je malo vredno, a je že sedaj težko obremenjeno z visoko vozarino. Poleg tega se načrt niti najmanj ne ozira na potrebo klasifikacije in razlikovanja surovin, pomolnih sredstev ter polfabrikatov in finalnih izdelkov. Zlasti pa se pogonski material sploh ne bi smel obremenjevati. Niti najmanj ne gre, da se enako obremenjujejo razne rude, pesek, premog,

sladkorna repa, oglje itd., kakor blago najvišje vrednosti.

Napačen pa je tudi kriterij, po katerem se odmerja ta taksa. Transportni stroški nikakor ne morejo biti podlaga za to takso, ker bi se morala v tem primeru delati razlika med domačim in mednarodnim prometom. Kajti po načrtu obremenjuje ta taksa tudi blago, ki se prevaža od državne meje pa do namembne postaje, ki je izven naše države, da torej s to takso obremenjeno blago sploh nima nobene zveze z našimi cestami, za katere naj plačuje takso. Nameravana taksa pa tudi ni v nobeni vzročni zvezi z dejansko uporabo cest. Zlasti velik del industrijskih podjetij se sploh ne poslužuje cest, temveč ima svoje žične železnice ali industrijske tirice, da svoje blago direktno nalaga na železnice ali parnike. In vendar naj tudi ta podjetja plačujejo takso za uporabo cest.

Določbe načrta pa tudi ne upoštevajo dejanskih razmer, ki vladajo v našem gospodarstvu. Dočim druge države izvoz čim bolj pospešujejo, bi se z novo takso naš izvoz oviral. Tudi zato je ta taksa popolnoma neupravičena in nesprejemljiva.

Predpisi §§ 14, 15 in 16, ki določajo, kako naj bodo sestavljeni posvetovalni organi državnih in banovinskih cestnih svetov, so v temelju zgrešeni, ker bi imeli v teh odborih vso moč le zastopniki uradov ter nekaterih na pol oficijalnih ustanov, dočim bi bili gospodarski stanovi silno slabo, oz. sploh ne bi bili zastopani.

Gospodarsko pa niso utemeljene niti določbe točke 13 § 6., po kateri se uvaža mostnina, ki bi se plačevala od vseh prevoznih sredstev ter tudi od blaga in živine, ki se pošilja na trg zaradi pro-

daje. Ne glede na to, da se s tem gospodarstvo obremenjuje z novo davščino, so te določbe tudi v nasprotju s § 34 zakona o nedržavnih cestah ter § 24 o državnih cestah, po katerih se vse mostnine odpravljajo. Prav nobenega razloga ni, da bi se navedene določbe zakonov derogirale.

Z zakonskimi predpisi §§ 25, 26 in 27 se uvaža davek na premijo za zavarovanje prevoznih sredstev. Ker so zavezana temu davku vsa zavarovanja prevoznih sredstev, je jasno, da se z uvajanjem 10 % davka na bruto premije ne bo koristilo razvoju našega motornega prometa. Ker pa motorna sredstva v veliki meri služijo tudi industriji, bo nova davščina tudi razvoju naše industrije škodljiva. Zato naj se ta 10 % davek ne uvede!

Ne moremo pa odobravati tudi določil, da morajo plačevati posebnih zemljišč ob cestah poseben davek, ker je zelo sporno vprašanje, če nove ceste v resnici vedno večajo vrednost zemljišč ob njih. Znano je, da nekatera zemljišča zaradi prahu le izgube. Tudi ne glede na to je nova davščina previsoko odmerjena.

A tudi vso zamisel organizacije cestnih fondov je treba docela izpremeniti. Osrednji državni cestni fond naj se ne ustanovi. Pač pa naj se ustanove po lokalnih potrebah, gospodarskih ko prometnih, posebni banovinski cestni fond, po potrebi tudi skupno za banovinske in državne ceste. Toda vedno pa mora biti pri vseh teh cestnih fondih osnovno načelo, da se dohodki teh cestnih fondov uporabljajo izključno le za ozemlje, na katerem so bili zbrani! Samo na ta način ne bi prebivalstvo občutilo teh fondov kot krivice.

Liubliana manifestira za bolgarsko-jugoslovansko prijateljstvo

Z izredno iskrenostjo in veseljem je Ljubljana in z njo vsa Slovenija pozdravila sklenitev bolgarsko-jugoslovanskega prijateljstva. V torko, ko so obiskali bolgarski pevec Ljubljano, je imela slovenska prestolnica tudi priliko, da svoje navdušenje nad sklenitvijo prijateljskega pakta tudi javno pokaže. In Ljubljana je to tudi v polni meri storila in vse bivanje v bolgarskih pevcev med nami je bilo en sam triumf ideje skupnosti vseh južno-slovanskih narodov.

Že prihod bolgarskih pevcev je bil velika manifestacija novih

odnosov med Jugoslavijo in Bolgarsko. Velikanska množica ljudi je navdušeno pozdravljala drage bolgarske goste in potem z gozbo na čelu in v strnjenih vrstah odkorakala z njimi v mesto. — Zvečer na koncertu so te manifestacije dosegle v popolnoma razprodanih dvorani svoj višek. Lepa bolgarska pesem, sijajno podana od bolgarskega pevskega zbora »Rodna pesem« iz Sofije, je pod spretno taktirko dirigenta Maksimova stopnjevala že itak veliko navdušenje poslušalcev do viška. Bilo je kakor v onih lepih časih, ko je slovanska zavest dvi-

Izpremembe taksnega zakona*

Slovane ena misel. In za popolno zmago te misli treba delati naprej. Z velikanskim odobravanjem je bil sprejet govor ministra Kazasova, nato pa je bilo gostom postreženo z zakusko.

Na večer pa je predaval minister Kazasov v Rotary-klubu, v četrti večer pa je imel veliko predavanje v Trgovskem domu o sodobni Bolgarski.

V četrti popoldne se je Dimo Kazasov udeležil ustanovnega obecnega zbora akademskega odseka bolgarsko-jugoslovanske lige. Pri tej priliki je govoril akademikom o pomenu prijateljstva med obema narodoma. Ustanovnega obecnega zbora se je udeležil tudi predsednik Zbornice za TOI, Ivan Jelačin.

Logarsko-jugoslovanski prijateljski pakt se praktično izvaja in se mora vedno bolj izvajati!

Združenje trgovcev za mesto Maribor

Ima redno skupščino združenja v nedeljo, dne 14. marca 1937 ob 8. uri popoldne v gornji dvorani hotela »Orel« v Mariboru.

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine in poročilo predsednika.
2. Poslovno poročilo tajnika.
3. Blagajniško poročilo.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Sklepanje o proračunu za leto 1937.
6. Volitev predsednika, podpredsednika, 10 članov in 5 namestnikov v upravni odbor; 5 članov in 2 namestnikov v nadzorni odbor; 5 članov in 2 nam. v častni odbor; 3 članov, 3 nam. in 3 preglednikov računov v šolski odbor; 4 delegatov k pomožniškemu zborovanju; 6 delegatov in 6 nam. za skupščine Zveze trg. združenj; 5 članov, 2 nam. in 2 preglednikov računov v kuratorij Simon Novakove ustanove.
7. Predlogi uprave.
8. Predlogi članov glasom člana 17. pravil.
9. Sprememba pravil.
10. Slučajnosti.

Ker se zapisnik zadnje skupščine radi obsežnosti na zborovanju samem ne more čitati, je vsem članom v pisarni Združenja na vpogled.

V primeru da za 8. uro sklicana skupščina radi premalega števila udeležencev ne bi bila sklepna, je eno uro pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom druga skupščina, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov.

Za upravo Združenja
podpredsednik:
Miloš Oset l. r.

50 letnico

življenja je obhajal dne 8. t. m. ugledni in priljubljeni trgovec, gospod Ivan Rašl pri Svetem Vidu. Vzornemu članu uprave Združenja trgovcev in dolgoletnemu naročniku »Trgovskega lista« ob tej priliki iskreno čestitamo.

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske banovine z dne 3. marca objavlja: Odločbo o prenosu poslov iz čl. 20. zakona o odvracanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni na bane — Uredbo o izmenitvi not, s katero se izpreminjajo nekatere postavke iz predloga zakona o občni carinski tarifi pri uvozu nekaterih predmetov iz Češkoslovaške v Jugoslavijo — Pravilnik za izvrševanje uredbe o vzdrževanju nar. šol — Pravilnik o uporabljanju pečatov za emajliranje — Odločbo ministrskega sveta o ukinitvi carine na opij in o izpremembi št. 363 uvozne carinske tarife — Razglas o ukinitvi mostnine na mostu v Brežicah — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Z novim amandmanom se izpreminjajo naslednje določbe taksnega zakona.

Točka 5. čl. 6 taksnega zakona se izpremeni v tem smislu, da se ne plača odslej od dediščin v prvem kolenu krvnega sorodstva nobena taksa, če ne preseže njih čista vrednost (po odbitku pasiv) 50.000 din (dosedaj je veljala taksa na prostost do vrednosti 100.000 dinarjev).

Taksa za vse vloge na državne urade se poviša od 5 na 10 din, za vse priloge pa od 2 na 4 din. Za pritožbe na višjo oblast je treba plačati takso 40 din, dosedaj 20 din.

Tar. post. 8 točka 3. se menja v tem smislu, da se pobira v krajih z manj ko 40.000 prebivalci (dosedaj z manj ko 30.000 prebivalci) taksa za oglase v listih samo v višini 25 %, v mestih od 40.000 do 80.000 pa v višini do 50 % predpisane takse. (Dosedaj se je plačevala polovična taksa samo v mestih z manj ko 30.000 prebivalci.)

Po opombi 6. tar. postavke 12 niso bile ustne kupne in prodajne pogodbe, katerih obstoj ni bil izražen ali potrjen s pismenim aktom (spisom, izjavo, zaslišanjem, potrdilom itd.) zavezane plačilu takse. Po novi dopolnitvi, ki se sedaj predlaga, pa bodo tudi ustne kupne in prodajne pogodbe zavezane taksi po čl. 12 tar. postavke.

Poleg tega se uvaja še nova taksa v višini 10 din za vsako listino.

Izpremeni se nadalje točka 7. 1. oddelka v opombi 12 k tar. post. 12 v tem smislu, da se izpremembe, ki vplivajo na višino odmerjene dopolnilne prenosne takse, ne bodo morale prijavljati v 30 dneh. Z novo izpremembo se hoče doseči to, da se bo taksa na novo ocenila le, če presega izprememba 50 % vrednosti ter samo za celo koledarsko leto, ne pa tudi za krajše roke. Nadalje naj bi se onemogočil pravni lek proti sklepom davčnega oddelka finančnega ministrstva.

Dosedaj je bilo predpisano, da se plača za neomejena polnomočja taksa 20 din, za omejena pa 10 din. Sedaj se bo plačevala za vsa polnomočja brez razlike taksa 20 din.

Po sedaj veljavni tar. post. 23 so bile takse za pogodbe o daritvi med živimi in za primer smrti iste. Sedaj pa se predlaga posebna tarifa za dediščine in daritvene takse, druga pa za prenosne takse. Taksa za dediščine oz. daritve se plača brez ozira na to, če gre za premičnine ali nepremičnine, ali za pravice, dočim se prenosna taksa plača samo za prenos nepremičnin poleg takse za dediščino oz. daritve. Uvajajo se tudi nove tabele za plačevanje te takse.

Tar. post. 29. se izpremeni in se glasi: Za pogodbe o vzdrževanju se plača taksa po vrednosti zneska za vzdrževanje, in sicer v višini 1 %.

Če kdo prevzame vzdrževanje katere osebe, ne da bi bil to dolžan storiti, potem se plača taksa za darovanje rente po tar. post. 23.

Taksa za potni list za leto dni se poviša od 100 na 200 din, a velja za dve leti. Potni list pa se sme izdati najdalj za dve leti in ne več za tri leta ko dosedaj. Za skupna in kolektivna viza se plača le ena taksa. Taksa za vizum za 1 potovanje znaša 10 din, za podaljšanje vizuma pa od 20 do 30 din.

Izpremeni se tar. post. 72 glede izpremembe takse za izpremembo prilika. Dosedaj je znašala ta taksa 50 din. Odslej se glasi ta postavka takole: »Za dovoljenje izpremembe rodbinskega in krstnega imena se pobira od oseb, ki plačajo letno državno in neposredno davko do 1000 din, taksa 100 din, od onih, ki plačajo do

5000 din davka taksa 500 din, od onih, ki plačajo do 10.000 din, taksa 1000 din in od onih, ki plačajo nad 10.000 din, taksa 5000 din.

Ne glede na višino davka pa se plača taksa najmanj 100 din, če gre za izpremembo nenarodnega imena v narodno. Če pa se istočasno izpremeni krstno in rodbinsko ime, se plača še za polovico višja taksa.

Za pritožbe proti obsodbam zaradi prestopkov po tar. post. 86 se plača taksa 30 din in ne več 20 din.

K tar. postavki 99. se doda naslednji drugi odstavek: Za dovoljenja za javna radijska predavanja se pobira taksa pavšalno v naprej po ceni onega oblastva, ki izdaja dovoljenje, in sicer v kolikih. Vendar pa ta taksa za en dan prireditve ne sme znašati več ko 3 din. Po zahtevi taksnega zavezanca se more taksa pavšalirati za en mesec, za eno tromesečje ali za celo leto.

Na koncu 1. točke tar. post. 99 a se doda naslednji novi odstavek: Za javne večbe in tekme vstopnih in športnih društev v mestih, ki imajo več ko 20.000 prebivalcev, se plača polovica prednje takse, t. j. 10 % od vrednosti prodanih vstopnic. Prav tako tudi za predavanja, koncerte, gledališke predstave in druge prireditve, če niso združene s plesom. Sicer se plača 20 % taksa od prodanih vstopnic.

Od vstopnic k prireditvam za učence in gojence, ki se prireajo v šolah v prosvetne in vzgojne namene, se ne plača nobena taksa.

Po veljavnem predpisu se plača za tovarni list taksa 5 din. Odslej se predlaga znižanje takse za kosovne pošiljke na 2 din, zato pa se predlaga povišanje te takse za vozovne pošiljke na 10 din.

Tar. post. 214 se sedaj glasi: Za vsako odobritev privatnega skladišča se plača letna taksa 500 din. V bodoče pa se bo delala razlika med dovoljenjem za otvoritev skladišča ter letno takso za posest skladišča. Poleg tega se predvideva taksa za otvoritev svob. d. nega carinskega skladišča ter letna taksa za posest takšnega skladišča. Vse te takse bodo v bodoče znašale nad 500 din.

Taksa za pritožbe proti potrdilu carinskega urada je znašala dosedaj 30 din in se bo sedaj povišala na 40 din.

Amandman o oprostitvi zadržnega davka

Za zadrage je vstavljen naslednji amandman: Vsem zadrugam in njihovim zvezam, ki zaradi obrestovanja deležev niso izpolnile pogojev po točki 7. čl. 76. zakona o neposrednih davkih, se družbeni davek ne predpiše (za vsa leta od 1. 1929 dalje), če ni obrestna mera deležev presegala obrestne eskonfne mere Narodne banke. Če so ga že plačali, se jim denar ne vrne.

Nove banovinske trošarine

Število skupnih banovinskih trošarin, ki so bile lansko leto uvedene s posebnim amandmanom v finančnem zakonu, se poveča ter se uvaja 16 novih trošarin, ki zadevajo v glavnem uvozne predmete ter one, ki se smatrajo za luksuz. Pri nekaterih sedanjih trošarinah pa se stopnja davka poveča. Tako se poviša trošarina za kg kave od 2 na 4 din, na limone, pomaranče, citronate in mandarinke na 1 din, na ananas, na pižole, pistarije, dateljine, kokosove in druge eksotične orehe na 2 din, na vanilije in žafran na 20 din, cimet, muškadni cvet in muškadni oreh 5 din, vse druge začimbe 3 din, ribje masti in ribje olje, spermaceet 150 in kolononija 1 din.

Za delavske čevlje in coklje iz kravjega usnja za par 1 din. Fin. minister pa je v finančnem odboru pristal na to, da se črta trošarina v višini 1 din na kavčukaste opanke.

Na obutev iz kavčuka, platna, klobučevine in tkanin, ki ne propuščajo vode, sandale in copate 2 din za par, na obutev iz kože 5 din, na obutev iz finega usnja, lakaste čevlje in luksuzne čevlje od para 12 din.

Za otroško obutev se plača za 50 % nižja trošarina.

Na tovarniško obleko in plašče se bo pobirala naslednja banovinska (pravilno državna) trošarina: na obleke in plašče iz bombaža, platna in podobnega materiala 5 din, na one iz polvolnenega ali takšnega materiala, ki ne propuščajo vode 10 din, iz volnenega materiala ali usnja 20 din. Kot fabrična obleka se smatrajo tudi zimski, jesenski in letni plašči (dolgi ali kratki), površniki, mantilje in podobno. Od plaščev, ki imajo kakršno koli krzno, se plača za 100 % višja trošarina.

Za posamezne kose obleke (hlače, suknje) se plača 50 % trošarine za dotično blago.

Trošarina od obleke in obutve se ne bo pobirala od onih obrtnikov, ki v svojih delavnicah in s svojim orodjem direktno delajo za kupca ali izkoriščajo svojo delovno silo ali silo svojih pomočnikov in vajencev. To velja tudi za produktivne zadrage.

Te trošarine se imenujejo banovinske trošarine. Dejansko pa se iztekajo v poseben fond, iz katerega dobe dravska, savska, donavska, vardarska banovina in uprava mesta Beograda 20 % vse trošarine, ki je bila plačana, druge banovine pa 80 odstotkov. Dejansko torej plačujejo tako imenovane aktivne banovine, med katere spada brez vsake prave podlage tudi dravska banovina, za druge banovine te banovinske trošarine. Zato se tudi te trošarine čisto ne utemeljujejo imenujejo banovinske trošarine.

Če se predmeti, ki so zavezani banovinski trošarini, uvažajo iz tujine, potem se plača trošarina pri uvozu blaga na carinarnicah, če pa se izdelujejo v tovarnicah, potem se plača v tovarnici. Dne 1. aprila bodo organi finančne kontrole popisali vse zaloge omenjenih trošarinskih predmetov ter pobrali od njih novo določeno trošarino. Samo onih zalog ne bodo popisali, za katere bi se moralo plačati manj ko 50 din trošarine.

Odspravi pa se s 1. septembrom trošarina na britvice, ki je znašala 1 din na britvico. Trošarina, ki je bila plačana za neprodane britvice, se bo vrnila.

Ker se je dosedaj dogajalo, da so mnogi dobili koncesijo za izdelovanje kvasa, to koncesijo pa takoj naprej prodali kartelom in velikim tovarnicam, je sedaj vstavljen amandman, po katerem morajo koncesionarji položiti poseben kavejlo, da bodo prejeli koncesijo tudi izkoriščali vsaj do 50 % kapacitete svoje tovarnice.

* Besedilo finančnega zakona je bilo razdeljeno poslancem šele v zadnjem hipu, poleg tega je imelo tudi polno tiskovnih napak. Zato tudi ne moremo jamčiti, da so vsi tu navedeni podatki pravilni.

Občni zbori

»Drava«, lesna ind. d. d. v Mariboru ima svoj redni občni zbor dne 3. aprila ob 16. v pisarniških prostorih družbe na Meljski cesti 91 v Mariboru. Delnice se morajo položiti vsaj štiri dni pred občnim zborom v pisarni družbe ali pri Ljubljanski kreditni banki.

Politične vesti

Po veliki debati o francoskem oboroževalnem posojilu je bilo to sprejeto z velikansko večino. Za posojilo je glasovalo 470, proti pa 39 poslancev, dočim se je 92 poslancev glasovanja vzdržalo. Tudi senat je z velikansko večino sprejel oborožitveno posojilo.

Stalni napadi nemškega tiska na Češkoslovaško so povzročili čisto drugačen odmev, kakor pa so si želeli Nemci. Tako so nastopile v obrambo Češkoslovaške londonske »Times«, ki opozarjajo angleško vlado, da nikakor ne sme dopustiti, da bi se iz Češkoslovaške napravila nova Španija. Anglija zato ne sme dopustiti, da bi se napadala tako demokratična in miroljubna država, kakor je Češkoslovaška.

A tudi na Dunaju je nemška kampanja rodila ne pričakovani odziv. Dunajski list »Der Morgen« namreč piše, da postaja os Dunaj-Praga vedno bolj potrebna. Navala narodno-socialističnega vala se mora upreti tako Avstriji kakor Češkoslovaški. Usoda Avstrije bi bila zapetena, če bi zavladala Nemčija nad Češkoslovaško, prav tako pa tudi usoda Češkoslovaške, če bi zavladala Nemčija nad Avstrijo. Skupen odpor obeh držav proti narodno-socialistični ataki je zato potreben.

Ofenziva frankistov, pravilneje Italijanov in Nemcev na Madrid se uspešno nadaljuje ter so prodrl frankisti že 18 km do mesta Guadalupe. Če bi se posrečilo frankistom zavzeti tudi to mesto, potem bi bil Madrid obkrojen in najbrže njegova usoda tudi zapetena. Republikanci uspehov frankistov ne taje, vendar pa so prepričani, da bodo tudi to peto ofenzivo frankistov na Madrid zlomili. Frankisti prodirajo na popolnoma isti način, kakor so prodirali Italijani proti Etiopcem. Sprejajajo gredo tanki, ki prodoro fronte, nato preprečijo letala vsako zbiranje nasprotnikovih čet in šele potem nastopi nehoti. Novi transporti italijanskih in nemških čet pa še ne prestopajo prihajajo v Španijo. S tem pa se tudi veča nevarnost, da španske voje ne bo mogoče popolnoma lokalizirati.

Republikanci poročajo, da so se morali najprej frankistom umakniti na nove postojanke, da pa so kasneje z uspešnim protinapadom vrgli frankiste nazaj in zaustavili njih ofenzivo. Ušli so tudi več italijanskih oficirjev in vojakov.

Francoski listi pišejo, da Francija ne bo mogla več računati z gotovostjo na varnost svoje zveze z afriškimi kolonijami, če bi v Španiji zmagal general Franco.

Daranyi je imel v madžarskem parlamentu svoj govor o zadnjem puču, ki so ga pripravljali narodno-socialistično orientirani Madžari. Za njegov govor je vladalo velikansko zanimanje, govor sam pa je silno razočaral. Kajti ministrski predsednik Daranyi je dejal, da slone vse vesti o nekem nameravanem puču samo na pisanju tujih listov in da so neresnične. Ker se torej ni nič pripetilo, naj tudi zbornica ne reagira na razne interpelacije, temveč sklene prost prehod na dnevni red. Kljub protestom opozicije je nato vladna večina tudi sprejela ta sklep.

Borba med reksisti in belgijsko vlado postaja vedno ostrejša. Sedaj je odstopil reksistični poslanec mesta Bruslja Olivier, da izsili s tem nove volitve za mesto Bruselj. Reksisti se namreč nadejajo, da bi z novimi volitvami izsili večino. Tudi drugi reksistični poslanci so zato nameravali odstopiti. To pa je sedaj preprečila belgijska vlada, ki je dosegla v parlamentu izpremembo volilnega reda v tem smislu, da zaradi odstopa posameznih poslancev ni nadomestnih volitev. Proti kandidatu reksistov bo v Bruslju nastopil kot protikandidat predsednik vlade Van Zeeland.

Med generali nemške vojske in voditelji narodno-socialističnega odredkov je nastal v zadnjem času oster spor, ker zahtevajo nar. socialisti, da se vodi zun. politika bolj energično. Zlasti v Španiji bi morala Nemčija še bolj odločno nastopiti. Nemški generali pa se tem zahtevam prav tako odločno in tudi uspešno upirajo. Zaradi teh sporov je bilo v zadnjem času zelo veliko voditeljev nar. soc. napadanih odredkov aretiranih.

Italijanska vlada je izdala oficinalno poročilo o izgubah v etiopski vojski. Po tem poročilu je bilo ubitih samo nekaj nad 5000 italijanskih vojakov in nad 1000 delavcev. Koliko je bilo ubitih vojakov italijanske kolonialne vojske, poročilo ne govori. V februarju je bilo ubitih nekaj nad 30 italijanskih vojakov. Zadnje dni pa je prišel v Napulj parnik »Gradisca« s 500 ranjenimi.

Egipčanska vlada je poslala tajništvo Zveze narodov svojo prošnjo za sprejem v Zvezo narodov.

Zmaga stanovske zavesti

Zveza trgovskih združenj zopet osrednja organizacija slovenskega trgovstva

V prvih štirih mesecih vsakega leta so letne skupščine trgovskih združenj. Letos moramo že sedaj zabeležiti zelo razveseljavljaj pojav, da se članstvo v splošnem v še večjem številu ko prejšnja leta udeležuje občnih zborov in da stanovska zavednost ter smisel za organizirano skupnost zelo naraščata. K temu je poleg drugega pripomogel tudi gospodarski položaj, ki

zlasti v trgovini ni baš rožnat, ter zavest, da je le v slogi in solidarnosti vsega trgovskega stanu tudi njegova moč. Le v stanovskih organizacijah tesno povezano trgovstvo pomeni faktor, s katerim morajo računati tudi na odločujočih mestih. Iskreno se veselimo poživljenja stanovske zavednosti in ponovne manifestacije popolne solidarnosti slovenskega trgovstva.

V svojem poročilu apelira tajnik na članstvo, da se v čim večjem številu naroči na »Trgovski list«, ki je vsebinsko jako dobro urejen in ga ne bi smel pogrešati noben trgovec. Kdor že ne more naročiti trikratne tedenske izdaje, ki stane din 180,—, naj naroči vsaj tedensko petkovo izdajo, ki stane letno samo din 50,—.

»Trgovski list« spada v vsako trgovsko hišo,

saj je vendar glasilo trgovskega stanu. Ob priliki dostave plačilnih nalogov bo pisarna zbirala tudi naročnike na »Trgovski list«, zato prosi članstvo, naj naročbe ne odklanja.

Blagajniško poročilo

izkazuje 410.229 din prejemkov ter 115.716 din izdatkov. Saldo znaša torej 294.513 din. Premoženje združenja se je lani zvišalo od 790.504 din na 842.739 din.

Na predlog revizorja Jagodiča je prejela uprava razrešnico.

Nato je bil sprejet proračun združenja brez hiše, ki znaša 46 tisoč 800 din prejemkov in 62.842 dinarjev izdatkov. Primanjkljaj v znesku 16.042 din se bo kril s članarino.

Proračun hiše združenja za leto 1937. izkazuje 49.800 din prejemkov in 31.200 din izdatkov, torej 18.600 din pribitka.

Sledile so

volitve

za prihodnjo poslovno dobo treh let. Za predsednika je bil soglasno z vzklikom izvoljen g. Rudolf Stermecki, za prvega podpredsednika g. Josip Jagodič, za drugega podpredsednika pa g. Franc Dobovičnik. Za člane uprave gg.: Karol Loibner, Ivan Martinčič, Franc Lukas, Anton Lečnik, Anton Mislej in Josip Plave. Za člane nadzornega odbora gg.: Josip Kramar, Valentin Hladin in Rihard Nardin.

V speerijski odsek so bili izvoljeni gg.: Anton Fazarine, Slavko Šafar, Josip Jagodič, Božidar Ravnikar in Ivan Golmajer; v manufakturni odsek pa gg.: Rudolf Stermecki, Valentin Hladin, Franc Dobovičnik, Anton Mislej in Avgust Šumer. Za člane častnega odbora so bili izvoljeni gg.: Rudolf Stermecki, Franc Dobovičnik in Josip Kramar. Volitve so potekle v najlepšem redu ter so bile vse liste izvoljene soglasno.

Uprava je predlagala

šest samostojnih predlogov,

ki jih je skupščina sprejela, in sicer:

1. Skupščina pooblašča upravo, da lahko tudi za leto 1937. zniža članarino onim članom, ki so ob-

lji, ki bodo izdelali šolo z odličnim ali prav dobrim uspehom. Nagrade naj znašajo po din 200,—, 100,— in 50,— za vsak razred, kar da skupno din 1.050,—.

4. Trgovsko strokovno nadaljevalno šolo prevzame za bodoče Združenje trgovcev za mesto Celje od mestne občine, ki bo v ta odbor imenovala dva zastopnika, in sicer referenta za prosveto in finančnega referenta. Uprava pa naj nato zaprosi kr. bansko upravo, da ta prevzem odobri s tozadevnim pravilnikom vred.

5. Uprava naj napravi utemeljeno spomenico na kr. bansko upravo, da postane tukajšnja podružnica Hranilnice dravske banovine samostojen zavod, ki ne bo več odvisen od zavoda v Mariboru.

6. Skupščina pooblašča upravo, da čimprej pristopi k vprašanju nadzika enega ali dveh nadstropij na hišo, Razlagova ulica št. 8, če je ta potreben.

Pred sklepanjem o pristopu združenja v Zvezo trgovskih združenj za dravsko banovino je predsednik Stermecki omenil v kratkem historiat nekdanjega izstopa iz Zveze ter razloge, ki so bili za ta izstop odločilni. Poudarja, da je danes trgovstvo dobro organizirano. Zveze trg. združenj tvorijo skupaj Centralno predstavništvo v Beogradu, ki bo laže in uspešneje zastopalo trgovske interese. Priporoča, da članstvo izglasuje sklep o pristopu k Zvezi. Otvorja o tem debato in prosi za predloge.

G. Mislej predlaga vslop v Zvezo, vendar zahteva, da tudi zvezna skupščina uvažuje predloge njihovih združenj, ki so:

1. Vsak udeleženec na zvezni skupščini ima pravico postaviti predloge in se oglašiti k besedi, in sicer brez ozira na to, kdo in od kod je.

2. Sklepi Zveze se morajo tudi v polnem obsegu izvrševati, tako kakor so bili storjeni.

3. Potni stroški za zvezne predstvene seje in zvezno skupščino naj se krijejo iz zveznega proračuna, ki bi se moral za to vsoto primerno zvišati.

4. Zvezna članarina naj se porazdeli po davčni moči združenj.

K besedi se oglašijo zvezni tajnik g. Gornik, ki analizira najprej postavljene pogoje ter pojasnjuje njihovo sprejemljivost, v kolikor ne zahtevajo spremembe zveznih pravil, za katero je pristojna zvezna skupščina. Omenja, da je že predsedstvena seja v Celju dne 29. januarja t. l. na predlog radov-

ljskega združenja sklenila, da se bo zvezna doklada odmerjala po davčni moči posameznih združenj. Vendar bo to za tekoče poslovno leto iz tehničnih razlogov težko izvedljivo, zlasti še, ker je več združenj že imelo svoje skupščine in sprejelo proračune, ki se naknadno ne bi dali izpreminjati. Poudarja, da bodo z novim načinom odmere zvezne doklade nekoliko bolj prizadeta močnejša mestna združenja, med njimi tudi Celje, precej pa bodo razbremenjena davčno šibkejša podeželska združenja. Govori o organizaciji vsega trgovstva v državi, ki se je kompletirala in izpopolnila v zadnjih petih letih, ko celjsko združenje v Zvezi ni bilo vključeno. Dotakne se sprememb v zveznem predsedništvu in tajništvu, ki so bile izvršene koncem preteklega leta. Omenja glavne akcije Zveze v zadnjih mesecih, zlasti akcijo vseh gospodarskih organizacij v Ljubljani, da se davčna bremena ne povišujejo. Apelira na solidarnost vsega trgovstva ter priporoča, naj skupščina izglasuje pristop združenja v Zvezo. Kar se tiče predlogov, ki jih združenje stavi, pa naj se pooblasti uprava združenja, da jih uveljavlja na prihodnji zvezni letni skupščini. Poziva vse članstvo k slogi, ker le v slogi je moč.

K besedi se je javilo še nekaj govornikov, ki so stavili svoje pripombe, na kalere je reagiral zvezni tajnik in jim dajal potrebna pojasnila.

Po vsestranski debati je bil soglasno sprejet predlog, da vstopa celjsko združenje ponovno v Zvezo.

Za delegata v zvezno predsedništvo sta bila izvoljena gg. Stermecki in Fazarine, za delegata v zvezno skupščino pa gg.: Fazarine, Ravnikar, Lukas in Šumer.

Pri slučajnostih predloga g. Mislej, naj skupščina sklene, da se članska vpisnina v bodoče zviša za vse inozemske tvrdke, ki bi v Celju prijavile trgovski obrat ali otvorile podružnico, za 100 %, za tuzemske tvrdke s sedežem izven Celja pa za 50 %. Prosi, da se ukrene vse potrebno, da se na prihodnji skupščini pravila v tem smislu spremene.

H koncu poroča tajnik Blažon o trgovski Samopomoči v Mariboru ter njenem koristnem delovanju za trgovstvo in priporoča, naj bi članstvo v čim večji meri pristopilo.

Ob zaključku se g. Strman iz Litije zahvali za pozdrave predsedniku ter sporoči pozdrave litijskega združenja, obenem naproša prisotnega zveznega tajnika, naj se zvezno delo, zlasti v prid podeželskega trgovca, poživijo.

Ker je bil dnevni red izčrpan in se nihče ni več javil k besedi, je zaključil predsednik Stermecki lepo uspešno zborovanje z iskreno zahvalo vsem udeležencem in delegatom.

Letna skupščina Združenja trgovcev v Krškem

V nedeljo, dne 7. marca je bila v hotelu Gregorič v Krškem redna letna skupščina krškega trgovskega združenja. Skupščino je vodil predsednik Rupert Engelsberger. Udeležba je bila zadovoljiva, zlasti če upoštevamo veliko razsežnost in krajevno razsepljenost združenja ter slabe prometne zveze. Posebno je treba poudariti stanovsko zavest trgovcev iz Mokronoga, St. Ruperta, Tržišča, Radč itd., ki so se v lepem številu udeležili tega važnega trgovskega zborovanja.

Zvezo trgovskih združenj za dravsko banovino je zastopal tajnik Milko Gornik, ki je podal obširno in temeljito poročilo o organizaciji trgovstva v Jugoslaviji in o delovanju Zveze.

Predsedniško poročilo je razpravljalo o raznih aktualnih problemih s posebnim ozirom na razmere v okolišju krškega združenja.

Zlasti se je poudarjalo dejstvo, da je kontrola nad krošnjariji, ki prihajajo iz sosednje savske banovine z najrazličnejšim blagom, slaba in neuspešna.

Iz poročila tajnika in blagajnika sledi, da je združenje v lanskem letu dobilo na vpisninah precejšnjo vsoto in da bo zato moglo proračun za leto 1937. kriti iz presežkov od prejšnjih let. Zato je skupščina sklenila, da za tekoče poslovno leto združenje ne bo pobiralo od članov nobene članarine, z motivacijo, da ni združenje nikakoli pridobitna ustanova in da zato ne kaže denarja težavirati.

Na predlog nadzorstvenega odbora je bila dana upravi razrešnica.

Proračun za leto 1937. je bil soglasno sprejet ter prav tako dopolnitve pravil združenja v smislu navodil zbornice za TOI glede osnovanja pomočniških odborov,

Letna skupščina združenja trgovcev za mesto Celje

V četrtek, dne 4. t. m. je bila v Celju pod spretnim predsedstvom g. Stermeckega dobro obiskana redna letna skupščina Združenja trgovcev za mesto Celje. Ob otvoritvi skupščine je predsednik pozdravil vse udeležence, posebno še navzočnega zastopnika Zveze trgovskih združenj tajnika Milka Gornika, zastopnika litijskega združenja Strmana, zastopnika predstojništva mestne policije Čuka, delegata pomočniškega zbora, kakor tudi zastopnike tiska.

Nato je prečital pismo delegata zbornice za TOI, zborničnega svetnika Fazarine, ki je bil pooblaščen, da na skupščini zastopa Zbornico, pa se skupščine ni mogel udeležiti zaradi obolevosti.

Pred prehodom na dnevni red se je predsednik spomnil članov in članic, ki so umrli, katerim so navzočni izkazali čast s trikratnim »Slava«.

Iz poročila predsednika Stermeckega

posnemamo:

Finančno stanje združenja je zelo zadovoljivo, prihranki so varno naloženi in ni nič zamrzujenega. Članske vpisnine so lansko leto precej narasle in to kljub gospodarski krizi. Uprava je imela v preteklem letu 13 sej, kjer so se razpravljala vsa stanovska in gospodarska vprašanja.

Omenja, da je bila v preteklem letu izvršena prekomasacija mestne in okoliške občine, da se pa še do danes ni likvidiral večletni spor glede odpiranja in zapiranja trgovin ter nedeljskega počitka. Predsednik apelira na vse članstvo, naj se točno drži poslovnih ur, ki so predpisane in običajne v mestu.

Po temeljitom poročilu o splošnem gospodarskem stanju in aktualnih gospodarskih vprašanjih je prešel predsednik Stermecki na posamezne akcije, ki jih je izvedlo združenje v lanskem letu. Zlasti je omenil nedostatke v železniškem in pošto-telefonskem prometu, razmerje vajencev v primeri s številom pomočnikov, regulacijo Savinje itd.

Glede prostovoljnega članstva, ki je v zadnjem času pri združenju zelo naraslo, se je združenje obrnilo po Zbornici na pristojno ministristvo v Beogradu in zahtevalo tolmačenje, ali je združenje dolžno v neskončnost voditi v evidenci množično prostovoljno članstvo ali ne. Združenje je dobilo odgovor, da spadajo v prostovoljno članstvo prav za prav samo oni, ki so si v teku let pridobili za združenje kake zasluge ali pa brez katerih združenje ne bi moglo opravljati svojih poslov, oni pa, ki niti ne plačujejo letne članarine, da se lahko takoj iz članstva črtajo.

Velikega trgovskega kongresa v Beogradu, ki je bil od 16. do 18. maja lanskega leta, se je združenje udeležilo po treh delegatih, ki so predložili kongresu 14 resolucij proti privilegijem nabavljajnih zadrug in konzumnih društev, krošnjarstvu itd.

Dne 4. oktobra preteklega leta je bil v Narodnem domu dostojanstven protestni shod vseh pridol-

bitnih krogov Spodnjega Štajerskega, na katerem je bila sprejeta resolucija, ki zahteva izboljšanje gospodarskega položaja ter prepoved ustanavljanja veleblagovnic a la »Ta-tac«. Te veleblagovnice in tvorniške prodajalnice grozijo s propastjo vsake individualne trgovine, zato se proti njim bore z uspehom tudi druge države. Tako je bila na Angleškem ustanovljena družba za ohranitev malih trgovcev, ki je izdala pred kratkim brošuro o škodljivosti veleblagovnic in industrijskih prodajalnic. V tej brošuri stoji med drugim tudi tole:

»Nobena večja nesreča ne bi mogla zadeti Anglije, kakor če bi bili uničeni trgovci. In vendar bo do te nesreče prišlo, če se ne bodo pravočasno izdali obrambni ukrepi, kajti njih obstoj je že danes ogrožen. Če se ne bo razširjenje teh veleobratov preprečilo, bodo pomagoma malega trgovca popolnoma zadušili ter trgovino na drobno monopolizirali.«

V jeseni so bile volitve v Zbornico za TOI in je bil kot zastopnik združenja izvoljen dotodanji podpredsednik g. Fazarine, ki mu ob tej priliki izreka predsednik Stermecki v imenu vsega članstva najlepšo zahvalo za vse, kar je storil dobrega za trgovstvo, z željo, da bi tudi kot zbornični svetnik dosegel za trgovstvo kar največ uspehov.

Zahvaljuje se Zbornici za TOI v Ljubljani za vso izkazano naklonjenost in podporo, prav tako uredništvom naših dnevnikov »Slovenec« in »Jutrac«, »Trgovskemu listu« in »Novi dobic«.

Tajniško poročilo

ki ga je podal tajnik g. Blažon, vsebuje podatke o stanju članstva, pomočnikov in vajencev. Članov je bilo 31. decembra 1936 347, od teh je 222 moških in 125 žen. Članov, število trgovskih nameščenecv je v teku leta naraslo od 697 na 731. Trgovsko nadaljevalno šolo je obiskovalo 90 vajencev in vajenk, učni uspehi niso bili posebno zadovoljivi. Pisarna združenja vodi tudi posle Trgovskega bolniškega in podpornega društva iz Ljub-

»SOFRA« - KARTOTEKE

predstavljajo višek preglednosti in priročnosti: Prihranile Vam bodo mnogo časa in denarja. Pišite po prospekte! Zahtevajte našega potnika, da Vam jih pokaže.

„Sofra“ - T. Soklič,
Maribor, Aleksandrova cesta štev. 43

ljane. Število bolniških zavarovancev je lani naraslo od 703 na 740. Tajništvo zna ceniti naklonjenost Zbornice, časopisja, zlasti pa v zadnjem času razna stanovska in gospodarska obvestila, ki jih pošilja Zveza trgovskih združenj in ki so za pisarno velikega pomena. Ker je pokazala Zveza v zadnjih mesecih veliko aktivnost, vidimo, da so bile spremembe, ki so nastopile v zveznem predsedništvu in tajništvu za združenja in Zvezo samo koristne.

ubožali, onemogli ali pa, ki zbog izrednih primerov sploh ne morejo plačati članarine, v skrajnem primeru pa lahko uprava tudi popolnoma popusti članarino, seveda na prošnjo člana.

2. Uprava predlaga, da se tudi za šolsko leto 1936/37. podeli Trgovski nadaljevalni šoli v Celju podpora v znesku din 4.500.—.

3. Uprava predlaga, da se tudi ob koncu šolskega leta 1936/37. ustanove po tri nagrade za učence Trgovske nadaljevalne šole v Ce-

ki pri krškem združenju še ni ustanovljen. Kot kraj prihodnje skupščine so bili predlagani: Krško, Mokronog, Radeče in Kostanjevica, vendar je bilo z večino glasov določeno kot mesto prihodnje skupščine Krško.

Združenje trgovcev za srez Krško je izstopilo na lanskoletni skupščini iz Zveze trgovskih združenj. Član uprave g. Edo Ivanuš, trgovec iz Krškega, pa je stavil samostojen predlog v smislu čl. 17. pravil združenja, da se na letošnji skupščini razpravlja in sklepa o ponovnem pristopu združenja v Zvezo trgovskih združenj. Povod za to je bilo tudi dejstvo, da sta se zvezna organizacija in njeno delovanje tekom zadnjih mesecev zelo poživila, da tudi združenja, ki so bila več let izven Zveze, sedaj vanjo pristopajo. Zlasti pa je močno vplivala izkušnja, da se le z enotnim in solidarnim nastopom more v teh težkih časih računati na kak uspeh. G. Ivanuš je svoj predlog obširno utemeljeval ter prosil skupščino, naj sklone zopetni pristop v Zvezo.

Navzočni zvezin tajnik Gornik je v udarnem in temeljitem govoru obrazložil pomen trgovskih organizacij, apeliral je na zavednost trgovstva ter svetoval povratek v Zvezo.

Njegovim besedam se je v lepem govoru pridružil trgovec Černe iz Radeč, in še par drugih govornikov.

Po vsestranski temeljiti in stvarni debati je dal predsednik predlog o pristopu v Zvezo trgovskih združenj na glasovanje. Predlog je bil soglasno sprejet, proti ni glasoval nihče.

Za delegata v zvezno predsedništvo je bil izvoljen predsednik združenja Engelsberger, za njegovega namestnika g. Černe, za delegata za zvezno skupščino pa gg. Šireclj in Ivanuš.

Skupščina je potekla v najlepšem redu ter ob velikem zanimanju članstva za svoje stanovske probleme, kar nam daje upanje, da bo uprava združenja v prihodnjem letu z vso silo delala na to, da se želje in težnje, ki so jih člani na tej skupščini izrekli, kolikor mogoče uresničijo.

Nove ceste in tujski promet

Ugleden trgovec z dežele nam piše:

V novem banovinskem proračunu je zopet predvidenih nekaj novih cest, med tem tudi ceste, ki absolutno niso potrebne niti za luksuz. Tako bi dobili v našem srezu cesto ob Sotli od Rogaske Slatine v Sodno vas, dalje od Zibike k Sv. Stefanu ter od Pristave čez Sv. Vid k Sv. Emi. Vse te ceste nimajo za promet nobenega pomena. Nasprotno pa ostale še nedograjene ceste, ki so se začele graditi pred dvema letoma, ker je denarja zmanjkalo.

Današnje banovinske ceste so v našem okraju skoro neporabne celo za vožnjo naših ljudi, niti govora pa ne more biti, da bi bile prikladne za tujski promet proti Rogaski Slatini ali kot direktna cesta v Zagreb.

Ker je posebno »Trg. list« agital za povečanje tujkega prometa, prošino, da v svojem listu javno postavite to glavno vprašanje: Ali je za tujski promet koristno, če imamo veliko cest, ki so pa neuporabne ali pa je bolje, če imamo manj cest pa dobrih. Ali je bolj pravilno, da se denar hrani le za potrebne ceste in za temeljito popravilo starih cest, mostov, prehodov itd., ali pa je bolje, da se izdaja denar za neuporabne nove ceste?

V posebni vlogi na ban. upravo smo tudi mi to vprašanje podarili in zahtevali, da se predvsem temeljito popravijo stare ceste.

Upamo, da bo to naše pravilno mišljenje tudi zmoglo.

Glas z dežele:

Krošniarska nadloga

K zadnjemu članku pod gornjim naslovom smo prejeli iz vrst trgovstva naslednji dopis:

Odobravamo besede in mnenja podeželskega trgovca v polnem obsegu. Trgovci smo menda kakor pekoč kristjan! brezpravna raja. Vsi naši napori, tako oni naših združenj in organizacij kakor tudi napori posameznih članov niso prinesli nikake rešitve tega vprašanja. Značilno je, kar mi je te dni omenila neka stranka iz okolice Ljubljane, da se je že tako navadila na krošniarje, da le še pri njih kupuje. Zato je prišlo tako daleč, da mi manufakturnisti prodamo le še kako podlogo.

V zvezi z rastočim krošniarstvom pa moram omeniti govorico, ki se širi po Ljubljani. Kakor znano in o čemer je že poročal »Trgovski list«, je banska uprava v Ljubljani odobrila predlog Zbornice za TOI, da se krošniarstvo izrečno prepove ter poslaša tudi posebno spomenico s to zahtevo v Beograd. Ta spomenica se je tudi odposlala. Neki krošniarji pa se sedaj hvalijo po Ljubljani, da s to spomenico nič ne bo, ker da se je nekaterim njihovim prijateljem posrečilo, da so vso stvar pomazali in plačali — navaja se vsota 40.000 din — ter da morejo zato zopet svobodno prodajati.

Mi samo konstatiramo, da se tako po Ljubljani govori in seveda tudi konstatiramo, da so te govorice napravile že mnogo nejevolje. Zato zahtevamo, da se vsa stvar preišče in da se nam odgovori, kakšen uspeh je imela spomenica banske uprave. Vendar nismo v Abesiniji, da bi bile takšne stvari mogoče! Pa ne glede na to, če so te govorice resnične ali ne, se vendar iz njih vidi, da se krošniarji že norčujejo iz nas, ker imajo vedno prav oni, ne pa mi, ki plačujemo državi vse davke in vse dajatve.

Pokojni inž. Šuklje je na nekem sestanku omenil, da se večkrat govori, da imamo mi Slovenci polzevo kri, ker smo namreč tako neverjetno potrpelivi, dostavil pa je, da po njegovi sodbi sploh nimamo krvi. Povedal je to pač v ironičnem, toda pravilnem smislu. Ta stavek sem si dobro zapomnil. Pokažimo, da imamo še nekaj, četudi tlačanske krvi. Tako ne gre vedno naprej, da se bodo že vsi iz nas norčevali!

Pa začnimo še sami krošniariti! Potem tudi ne bo treba plačevati davkov, ne lokalnih, ne uslužbenčev, ne prometnega davka, ne bolniške blagajne in tudi cele kopice drugih dajatev ne. Saj smo res že skoraj na tem, da bomo morali reči, da je vsak, ki da danes svoje otroke učil trgovine, le pomilovanja vreden!

Zahtevamo takoj pojasnila. To zahteva naša čast!

Trgovec mora, če hoče začeti trgovino, predložiti vsakovrstne dokumente, plačati inkorporacijske pristojbine, vsi ti privandranči pa nemoteno sleparijo po naši mili Sloveniji. V resnici tako ne gre več naprej!

Carinski paketi in zaračunavanje prometnega davka

Tistim, ki se zanimajo za to zadevo:

Deputacija Združenja se je že pred nekaj dnevi oglasila pri upravniku carinarnice g. Pircu, ki je bil tako ljubezniv ter vzel vse pritožbe na znanje ter ukinil potrebne naredbe, da se nas ne šikanira na način, na katerega bi se že kmalu navadili, da moramo namreč plačevati pri pošiljkah poleg carine in prometnega davka in vseh taks popolnoma neupravičeno še po 50—, 80—, 100— ali tudi po več sto din po vrhu. To vendar ne gre!

Deputacija se je že zadovoljna vrnila v mnenju, da je res nekaj dosegla, pa pride čez noč zopet nova naredba od poštnega ministrstva, da se zahteva po priložitvi originalnega računa zopet ukine. Sedaj zopet čaka uprava, kaj bo k temu reklo finančno ministrstvo.

Seveda pa tudi trgovci zopet čakajmo in plačujemo neupravičena preplačila! Tako se ne postopa v moderni državi! Teh šikan smo že sili! To nam ne imponira! Nam imponirata red in poštenje! Red povsod! Če smo že trgovci prisiljeni združevati se v združenjih, vzdrževati poleg teh še trgovske šole, prispevati za razna javna telesa, potem imamo menda še — ali bi morali imeti — tudi nekaj pravice. Tako pa čitamo vsak mesec le: Dolžnosti davkoplačevalcev!

Radovedni smo, kdaj se bo to vprašanje uredilo. Kaj bo neki mislilo o nas inozemstvo, če izdajamo vsak mesec nove naredbe, da se niti uradniki sami več v njih ne spoznajo. Saj nas bo moralo biti kmalu pred vsem svetom sram! Vse te uredbe tangirajo se-

veda ravno tako inozemstvo kakor nas. Zaprite hermetično vso mejo, da ne bomo ničesar uvažali. Potem bomo pa tudi vso našo korožo morali sami pojesti! Kako pa bo potem, če se bo ves izvoz ustavil!

Podpirajte domačo industrijo!

K temu poglavju sporoča obrtnik: Naročil sem od neke domače tovarne okvire za podobne ter izrečno navedel, da morajo biti 3 m dolgi. Dobil sem ostanke, po 1,2 do 1,4 m, kar so pač v tovarni pobrali po kolih. Ko sem to pisal tvrdki, mi je omenila, naj kar vse obdržim, ker kaka event. tožba se bo končala za mene na vsak način pogubno. To so mi svetovali tudi vsi prijatelji in sem zato pošiljko v vrednosti din 4000— tudi v resnici obdržal. Toda v mojem življenju nikdar več ne bom kupil pri tej domači tvrdki! Ni treba omenjati, da je ta ugledna tvrdka na jugu naše mile domovine. Zaslužila bi, da se za reklamo javno imenuje.

Trasiranje sodobnih turističnih cest

(avtomobilskih) in krajevnih prometne potrebe

Pred kakimi sto leti so železnice izpodrinile glavne ceste iz velikega prometa. Romantika poštnega voza in parizarjev je izginila s cest. Pod klanci ležeči kraji, ki so dajali priprave, so izgubili svojo živahnost. Velike ceste so postale za čezdeželski promet, katerega so prevzele železnice, brezpomembne in so služile samo še krajevnim potrebam. Vaini so ostali edino tisti deli cest, ki so služili za dovoz na železniške postaje.

Z nastopom dvajsetega stoletja je tehnika motorjev hitro napredovala. Z motorji so prišla cestna motorna vozila, ki so v svetovni vojni 1914—1918 prvič odločilno posegla v vojne dogodke. Po vojni so motorna vozila konstrukcijsko napredovala v takem obsegu, da tvorijo danes že visoko vredno in racionalizirano prometno sredstvo, ki si je znova osvojilo ceste. S tem je postala cesta zopet važen prometni činitelj, ki pa zahteva tudi ustrezno obdelavo cestišča.

To dejstvo je povzročilo zanimanje široke javnosti za napravo sodobnih turističnih cest, ki naj nam dovajajo inozemski tujski promet, od katerega z ozirom na lepote naše ožje in širše domovine upravičeno pričakujemo koristen dvig našega gospodarstva.

Za ta namen se je pričelo tudi v dravski banovini z modernizacijo državne ceste od Bregane čez Novo mesto, Ljubljano in Kranj do Koroškega sedla. Na programu je državna cesta od Št. Ilje na avstrijski meji čez Maribor in Celje do Ljubljane. Popolnoma na novo pa naj bi se gradila po sodobnih tehničnih in prometnih načelih turistična cesta iz Ljubljane do Sušaka, ki naj bi vezala Ljubljano z morjem po najkrajši poti. Projekt za to cesto na ozemlju dravske banovine in to na odseku od Ljubljane do meje savske banovine pri Požarišču se pravkar dovršuje, na kar bo predložen v pristojno odobritev. Če bodo potrebna denarna sredstva dovoljna, se bo pričelo z delom lahko že letos.

Kakor pri vsaki novi cesti, je tudi za cesto Ljubljana—Sušak veliko zanimanje glede poteka njene trase. To je čisto naravno, ker iz razumljivih razlogov bo želel vsak kraj cesto po možnosti blizu, če že ne prav v svojem kraju. Tako so

se gradile ceste dejansko svoj čas in so napravile marsikateri nepotreben ovinek, če se je potegoval zanj kakšen dovolj vpliven veljak. Vseh teh relativno malo pomembnih krajevnih želja pri sodobnim zahtevam ustrezajoči cesti pač ni mogoče upoštevati. Predvidena cesta bo namreč velika tranzitna cesta, ki mora tvoriti najkrajšo zvezo Ljubljane z morjem. Zaradi tega se bo morala njena trasa gibati tako, da bo upoštevala terenke prilike po načelih, ki so odločilna za gladek in neoviran avtomobilski promet. Po teh veljavnih načelih se bodo uredila križanja z obstoječimi cestami po možnosti s pod ali nadvozi. Cesta se bo morala izogibati naseljem, da se tako kar najbolj zavaruje varnost prometa. Kakor železnica tudi ta cesta ne bo mogla vezati neposredno poedine kraje. Pač pa bo treba zvezati te kraje s cesto s posebnimi dovoznimi cestami, kakršne vodijo na železniške postaje. Zaradi tega bo treba pričeti čimprej s pripravami za zgradnjo teh dovoznih cest. S temi cestami bo omogočeno vsem prizadetim krajem, da se bodo mogli v polni meri koristiti nove turistične ceste iz Ljubljane do Sušaka.

Ing. R. Z.

Sejmi in razstave

Bruseljski velesejmi

so po svoji bogatosti znani po vsem svetu. Od 7. do 21. aprila bo XVII. mednarodni velesejem v Bruslju in se velesejmske legitimacije dobe pri belgijskem konzulatu v Ljubljani. Na podlagi take legitimacije, ki je brezplačna, izda belgijski konzulat obiskovalcem velesejma brezplačen belgijski vizum, veljaven od 4. do 25. aprila t. l. Razstavljalci dobe tudi brezplačen vizum, ki pa je veljaven že 15 dni pred začetkom velesejma ter 15 dni po njegovem zaključku.

Ljubljanska dražba krzna

Na velesejmu v Ljubljani je bila dražba krzna dne 8. marca ter je bilo o dražbi izdano naslednje poročilo:

Mila zima in pomanjkanje snega je močno vplivalo na kvaliteto krzna, ki je bila podpopovprečna. Kljub temu, da je lov na roparice, če ni snega, težaven, je bil trg zadovoljivo založen. Padec cen krznu na inozemskih tržiščih je vplival tudi pri nas. Še januarsko izredno zanimanje za kune zlatice je močno popustilo, za lisice pa že vso zimo ni pravega povpraševanja, ker je trg splošno preobložen s tem blagom. Največ lisic je bilo kupljenih za Nemčijo in Francijo. Za poljske lisice je zanimanje malenkostno.

Za izdraženo kržno so bile do-sežene naslednje cene:

	din	din
lisice gorske	160—	do 200—
lisice poljske	130—	do 160—
lisice posebni		
komadi	230—	do 260—
kune zlatice	1000—	do 1200—
kune belice	500—	do 580—
dihurji	120—	do 130—
polhi	1—	do 175
podlasice bele	20—	
mačke divje	40—	do 50—
mačke domače	5—	
veverice zimске	10—	
zajci divji	8—	
zajci domači,		
mešano blago	2—	
srne	10—	
jazbeci	70—	do 80—

Naša zunanja trgovina v januarju

Objavljeni so bili podatki naše zunanje trgovine v januarju. Po teh podatkih se je naš izvoz v januarju povečal po vrednosti za 39,27%, dočim se je naš uvoz zmanjšal za 6,23%. Izvoz se je povečal za 113,4 milijona din, uvoz pa se je zmanjšal za 21,4 milijona din.

Naša trgovinska bilanca v januarju je bila aktivna za 81,1 milijona din, dočim je bila v januarju lani pasivna za 53,7 milijona din.

Kako se je naš izvoz povečal, kažejo nazorno naslednje številke:

V milijonih din smo izvozili v januarju

	1937	1936
pšenice	20,8	—
drugih žit	3,8	0,1
koruze	17,2	3,1
moke	1,2	0,3
otrobov	2,4	—
fižola	8,1	1,7
suhih češpelj	5,2	2,3
zdravilnih rastlin	1,2	0,4
konj	4,2	2,8
goveje živine	19,2	6,2
prešičev	42,5	29,9
kož	7,0	4,0
lesa	67,8	26,5
rud in vsega drugega	34,1	9,7
skupno torej	242,2	96,7

Zmanjšal se je le izvoz konoplje za 5,3, svežega mesa za 26,4, masti za 8,2, jaje za 0,9 in bakra za 1,2 milijona din.

Najbolj se je dvignil izvoz lesa, ki se je skoraj potrojil.

»Službeni list«

kralj. banske uprave dravske banovine z dne 10. marca objavlja: Uredbo o kmetijskih zbornicah — Objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin — Razne razglase in objave sodišč in uradov ter razne druge objave.

Naše organizacije

Združenje trgovcev v Ljubljani

priredi v ponedeljek, dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih Stepiča v Šiški članski sestanek za okraj Šiška, Bežigrad in Dravljice ter vabi vse gg. trgovce teh okrajev, da se ga udeležijo v čim večjem številu. — Uprava.

Denarstvo

Nov udarec za slovenske denarne zavode

V »Službenih novinah« je izšla naredba ministra za gozdove in rudnike Gjura Jankovića, da morajo v bodoče zaradi večje varnosti bratovske skladišnice ves svoj denar, ki ga nalagajo na obresti, vlagati v Drž. hip. banko. Neizgodna blagajna bratovske skladišnice je imela sedaj 2,25, njena pokojninska blagajna pa 12,08 milijona vlog v hranilnicah. Teh 14 milijonov bo odšlo sedaj v Drž. hip. banko.

Moramo res biti hvaležni, kako vzgledno se pomaga slovenskim denarnim zavodom, da imajo vedno manj skrbi z denarjem!

Krediti Narodne banke

Po poročilu upravnega odbora Narodne banke je bilo stanje mešanih posojil N. B. po njenih podružnicah naslednje:

	milij. din:
Beograd	630,1
Banjaluka	8,7
Bitolj	4,5
Varaždin	10,4
Vršac	7,4
Dubrovnik	4,9
Zagreb	326,3
Ljubljana	96,5
Maribor	22,1
Mostar	4,3
Niš	39,4
Novi Sad	75,0
Osijek	57,2
Pančevo	16,6
Petrograd	7,6
Sarajevo	58,1
Skoplje	33,4
Split	8,1
Subotica	13,3
Sušak	7,0
Cetinje	19,3
Šabac	7,3

Največja menica, ki je bila eskontirana v l. 1936., je bila za 5 milijonov din, najnižja pa za 60 din.

Od skupno 1458,6 milijona mešanih posojil je odpadlo:

	milij. din
na trgovske izvozne	
trrdke	106,5
na trgovske uvozne	
trrdke	66,8
industrijska podjetja	414,9
obrtnike	23,3
denarne zavode	760,3
zveze kmetijskih zadrug	51,5
druga podjetja	26,1

Ves elementarni portfelj zavarovanja »Jugoslovenskega Peniksa« je prevzela zavarovalnica »Dunav«, da je vse to zavarovanje popolnoma krito. Več zavarovalnic pa se je prijavilo, da so pripravljene prevzeti življenjsko zavarovanje »Jugoslovenskega Peniksa«.

Beogradska zadruga, ki pa je delniška družba, bo izplačala za l. 1936. 10%no dividendo, to je 4 milijone od glavnice 40 milijonov din. Hranilne vloge zadruge so narasle od 31 na 44,9 milijona din, bilančna vsota pa se je povečala od 559 na 685 milijonov din.

Francoska banka je začela kupovati zlato po dnevni ceni. Kilo gram čistega zlata velja 34.500 frankov, čeim je veljal pred devalvacijo franka samo 16.944 frankov.

Iste ugodnosti ko Avstriji bo dala Italija nam

V Rimu so baje trdno odločeni, da se gospodarski odnosi med Jugoslavijo in Italijo na vsak način povečajo. Zato hočejo v Italiji, da se sedanja začasná trgovinska pogodba z Jugoslavijo nadomesti z definitivno, ki naj bi trajala najmanj 2 leti. Nadalje pa se zadržuje, da je Italija pripravljena dovoliti za jugoslovanski les popolnoma iste ugodnosti, kakor jih uživa Avstrija. Zaradi te namere Italije je baje tudi dejal naš predsednik dr. Stojadinović v svojem ekspoziciji, da se napovedujejo priskrbenjsi odnosi z Italijo.

Fr. Zelenik:

Groba napaka

V 27. številki »Trgovskega lista« je na strani 5. zagledal luč belega dne moj članek o bilančni vrednosti fabrikatov. Radi tega članka sem dobil dopisnico, poslano iz nekega kraja »Kr.« brez podpisa. Pisec te dopisnice pravi, da je v pred-predzadnjem odstavku tega članka groba napaka. Trdi se namreč, da z matematično formulo izraženo $\frac{a}{x} + \frac{b}{x}$ ne da istega rezultata kot $\frac{a+b}{x}$ ali v našem primeru

$$\frac{52.000}{26.000} + \frac{39.600}{26.000} = \frac{52.000 + 39.600}{26.000}$$

Seveda ta trditev ne drži, kajti $39.000 : 26.000 = \text{ca } 1,50$! Tako anonimna dopisnica. Studiral sem gor in dol, odkod bi ta dopisnica bila, kar kraj je označen samo s Kr., poštni pečat je nečitljiv. V Jugoslaviji imamo nad 613 krajev, ki se začnejo z začetnicama Kr. in od teh je 47 poštinih uradov. Res je, da si nikakor ne mislim, da v vse te kraje Jugoslavije prihaja tudi naš list ali v precej teh krajev pa le pride in Bog povsod Kranjca najde.

Ko tako študiram vsebino dopisnice, sem si res sam pri sebi dejal, da le izgleda tako nekako po polomu. Ni mi pa šlo v glavo, kako da bi ga polomil, ker primera si nisem izmislil, temveč sem ga iztaknil v nekem podjetju, kjer smo ga obdelovali in ugotovili, da niso pravilno kalkulirali. Izpremenil oziroma zmanjšal sem le številke, da bi se nikakor ne moglo sklepati na kateri določni obrat. Sedaj pa mi na podlagi mojega članka nekdo pravi, da sem polomil, da nimam prav, tam smo pa ugotovili, da imam prav. Kako je to? V oči mi je padlo, da so na dopisnici izračunani prodajni troški z 1,50 na enoto, medtem ko sem se spominjal, da sem imel v članku izračunanih teh troškov samo 1,10 na enoto.

Doma sem vzel v roke naš list in pa kopijo mojega strojepisa ter še enkrat preračunal in ugotovil, da nisem ničesar polomil. Pač pa sem ugotovil, da v listu ni pravilno tiskana prodana količina enot. Jaz sem napisal, da je prodanih 36.000 enot, tiskano pa je, da je prodanih 26.000. Toliko je bilo izdelanih enot. Jaz sem tedaj pravilno napisal, le tiskano je drugače. Če se vsota prodajnih troškov, t. j. 37.600 deli z 1,10, koli-

kor sem napisal, da odpade na prodano enoto, tedaj se dobi količina prodanih enot, t. j. 36.000, kar dokazuje, da sem res s toliko enotami računal.

V podjetju, od koder sem ta primer prinesel, so vsoto prodajnih troškov razdelili na proizvedeno množino enot. Ako bi tem enotam priručnili po 1,10 na enoto, bi bili prodajni troški pravilno prišteti, oni pa so prišteli v resnici 1,50, tedaj za 0,40 preveč.

Toda ni glavno ravno moj primer, niti ne slučajna napaka v

njem, gre le za to, da se prodajni troški (režijski troški) ne vračunavajo v proizvodno ceno tistih fabrikatov, ki se delajo za skladišče ali zalogo. Te troške je vračunati v ceno šele tedaj, ko se sestavlja ponudba, oziroma ko se izdelek proda.

V inventuro pa se naj vpišejo tovarniški izdelki s proizvodno vrednostjo ali ceno. Razloge za to sem dovoljno navedel v svojem prvem članku.

Sicer pa bi smeli tudi drugi kaj napisati k predmetu. To je precej važna zadeva tudi radi sestavljanja davčne napovedi.

Ne sedite na svojih dozdevnih tajnostih kot pajk na mreži!

Grenkozlobno pismo

Gospod Meier, lastnik tvrdke Meier & Co, prodaja cigare en gros. Silno je bil razjarjen. Njegov stalni odjemalec Kleinmann mu je namreč pisal, da bo vrnil pred tremi meseci dobavljenih 10 zabojev cigar, češ da ne ustrezajo vzorcem, ki jih je imel s seboj potnik. Poleg tega pa so se tudi popolnoma izsušile. Odklonil je plačilo in stavil blago na razpolago. Če v petih dnevih ne dobi odgovora, je pisal, bo vse skupaj vrnil nefrankirano.

Ta šikana! je zabavljaj. In šele po treh mesecih reklamira! Čakaj, Kleinmann! Napisal ti bom tako pismo, da ga boš pomnil! Na srečo je naročilo pismo in mož je premožen.

Gospod Meier brž pokliče stenografsko in ji diktira:

»Gospod Kleinmann!

Vašo reklamacijo smo prejeli. Kaj se res ne sramujete, da blago šele po treh mesecih in poleg tega še neutemeljeno reklamirate? Blago natančno ustreza vzorcu in je brezhibne dobrote. Najbrže pošiljke niste niti odprli in zavoj položili na peč, da so se cigare razsušile. Po dobro vidnem napisu na naših računih mora biti vsaka reklamacija utemeljena in jo moramo prejeti najpozneje v desetih dnevih po prejemu blaga. Še na misel nam ne pride, da bi blago vzeli nazaj, pač pa Vas pozivamo, da kupnino v znesku fr. 75— takoj plačate, ker Vas bomo sicer brez posebnega opomina tožili. Povedati Vam moramo še, da v vseh 25 letih obstoja naše tvrdke nismo imeli opravka s trgovcem, ki bi se ponašal s takim netrговskim obnašanjem kakor Vi. S spoštovanjem Meier & Co.

Spišite pismo takoj, da gre še z

opoldansko pošto dalje! S temi besedami je g. Meier stenografsko odpustil.

Bil je zopet sam s seboj. Kako dobro mu je delo, da je vso svojo jezo zli v diktat. Sedaj je bil zopet miren, našel si je svojo dopoldansko cigaro in se posvetil svojemu delu. Med delom pa so mu skrivoma uhajale misli h Kleinmannu. Pravzaprav bi bil pa lahko to reč z nekoliko večjim milrom rešil. Naenkrat se je spomnil svojega šefa, pri katerem se je izučil trgovine. Ta je imel navado, da je v takih primerih čakal ves dan, predno je diktiral odgovor. Živo mu je stopilo pred oči, da mu je šef večkrat rekel: »Meier! Nikdar ne pišite pisma v jezi! Če pa že drugače ne gre in se ne morete pomiriti, spišite ga, pa ga pustite ležati dva dni. Največkrat ga pozneje ne boste odposlali!«

Premišljeval je. Gotovo je, da Kleinmann ni bil v pravici. Proti vsem trgovskim običajem je, če se odpre zavitek šele tedaj, ko se blago že potrebuje. Prav gotovo bi Kleinmann pravdo zgubil in bi moral plačati kupnino. Toda procesi niso za trgovca prijetna zadeva.

Izgubil bom dobrega odjemalca, plačati bom moral v najboljšem primeru del odvetnikovih stroškov. Še malo premišlja, pa pokliče gospodično k sebi in ji reče: »Gospodična, pisma Kleinmannu ni potreba spisati. Jutri itak potujem v dotični okoliš in bom skušal spor rešiti na miren način.«

Tako se je tudi zgodilo. Kleinmann je dobil svežo pošiljko in je še danes zadovoljni odjemalec tvrdke Meier & Co, ki jo povsod priporoča. Spornih 10 zabojev cigar pa je tvrdka vskladila za

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18, 37-19 carinska pisarna 24-19 po uradnih urah.

Tarifni biro

v vseh carinskih in železniških zadevah — Tarifi — Proračuni — Kontrola carinskih deklaracij, tovarnih listov itd. — Reklamacije — Inkaso — Vse tovrstne informacije brezplačno.

nekaj časa v vlažnem prostoru in blago je bilo zopet dobro.

In nauk te zgodbe?

Napišite mirno tudi zelo surovo pismo! Čim bolj surovo je, tem boljše. Odleglo Vam bo in jeza izgine. Toda pismo naj leži doma vsaj dva dni in ko ga potem še enkrat preberete, ga gotovo tudi ne boste odposlali.

Neredi pri transportu pšenice skozi Split

Železniška postaja v Splitu je prenatrpana, ker je bilo v Split poslanih nakrat 500 vagonov pšenice. Samo izguba pri vagonih znaša 300.000 din. Še mnogo večja škoda pa je, ker je začela pšenica kaliti ter so zato propadle zelo velike količine. Zakaj je ves ta nered nastal, ni še ugotovljeno. Eden vzrokov je na vsak način v tem, ker so javna skladišča še nedoizidana in ker Split ni usposobljen za prevzem tako velikih količin žita. Nekateri pa so tudi mnenja, da so bili tisti, ki so poslali tako velike količine žita skozi Split ali zelo lahkomišelnji ali pa veliki optimisti. Baje je vsega kriv neki Rus, ki je naročil Prizadu, da mu pošlje vseh 500 vagonov pšenice naenkrat, pa čeprav ni poznal splitskih razmer.

Kdo pa bo za to izgubo narodnega premoženja odgovarjal? To vprašamo!

Dobave - licitacije

Artilerijsko-tehnični zavod morarice (Lepetane) v Titvu sprejema do 18. marca ponudbe za dobavo raznih ščetk za čiščenje, vijakov, okovov, raznih meril, žice, kabl, elektro-motorja, bronce, fosforja, jekla, ventilov, barometrov, termometrov, mano- in mikrometrov, papirja, merilna, žice, terpentina, usnja, raznih barv, šamota, mavca, klobučevine, flanel, raznih kemičnih preparatov, jelo-vih desk i. dr.

Komanda mornarice v Zemunu sprejema do 20. marca ponudbe za dobavo mesnih in jetrnih konzerv in do 23. marca za dobavo linoleja, lepila za lenolej in medenastih vijakov.

Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 22. marca ponudbe za dobavo krp za čiščenje; do dne 23. marca pa kavčukastih cevi.

Kr. direkcija šum v Vinkevitih proda dne 25. marca večjo množino jesenovega in dne 30. marca večjo množino hrastovega lesa.

Direkcija drž. rudnika Vrdnik sprejema do 24. marca ponudbe za dobavo asinhronnega motorja, trofaznih sklepov i. dr. ter 3.000 kg čistega bencina.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za Prometno upravo Zabukovca neposredno pismeno pogodbo na dan 24. marca za dobavo 1.000 kg strojnega olja in 500 kg tovtne masti.

LICITACIJE

Dne 22. marca bo pri Upravi VI. oddelka vojno-tehničnega zavoda v Kamniku licitacija za dobavo 30.000 kg smole, 10.000 kg bitumena in 140.000 kg kalijevoga solista in dne 31. marca za dobavo 25.000 kg konopnene preje.

Dne 27. marca bo pri Upravi drž. monopolov v Beogradu licitacija za dobavo 20.000 kg papirja za potrebe markarnice; dne 30. marca za dobavo 645 kg raznih barv in dne 3. aprila za dobavo 30.000 kg kartona za potrebe tabačnih tovarn.

Dne 30. marca bo pri Glavnem sanitetskem skladišču v Zemunu odprta licitacija za dobavo 4.000 sanitetnih mask in 2.000 parov sanitetnih rokavic.

Dne 22. marca proda kr. direkcija šum v Zagrebu večjo množino kostanjevega lesa.

Esperanto

Urejuje in vodi tečaj: Damjan Vahen, Ljubljana

O rabi tožilnika. Tožilnik rabimo:

1. kot dopolnilo prehodnih glagolov, na vprašanje: koga ali kaj? Mi konas vin. — Mi vidis vian patron. — Lupo lupon ne formangas; 2. kadar naznačujemo smer, na vprašanje: kam? Mi vojačas en Amerikon;

3. kadar naznačujemo cilj kakega gibanja: La birdo flugis sub la tablon. — (Če pa stoji predlog de, al, el ali pa ĝis, treba nam ni rabiti tožilnika, ker ti predlogi že sami dovolj jasno izražajo smer.)

4. kadar predlog, ki izraža smer, izpuščamo. — Mi veturos Amerikon. Li alvenos mardon.

5. kadar izražamo težo, ceno ali mero. Li estas 62 kilogramojn peza. Tio kostas 24 dinarojn. La turo estas 16 metrojn alta.

6. kadar pišemo datum ali čas. Ljubljana, la 15-an de Januaro 1937. — Mi promenis tutan tagon.

7. kadar izražamo željo, pozdrav itd. Bonan tagon! — Saluton!

-ant-; -int-; -ont-.

S pomočjo teh priponk tvorimo tvorne deležnike, in sicer a) pridevniške, b) samostalniške in c) prislovne sedanjega časa z -ant-, preteklega časa z -int- in prihodnjega časa z -ont-, tako: amanta = ljubeč, -a, -e; aminta = ljubivši, -a, -e; amonta = (nameravajoč) ljubiti; amanto = ljubimec; aminto = (bivši) ljubimec; amonto = (nameravajoči) ljubimec; amante = ljubeče; aminte = (nekdaj z ljubeznijo). (Za tvorne deležnike imamo v slovenščini

le malo samostojnih oblik, zato jih moramo opisavati včasih celo s celimi stavki.)

Primeri: savanto = rešitelj; gvidantino = voditeljica; itd.

Paziti moramo na razliko med priponko -ist- in -ant-, tako: instruisto = učitelj (po poklicu); instruanto = učeči (tisti, ki uči).

eks-: predponka, ki znači isto, kar v slovenščini: bivši, tako: eksprezidanto = bivši predsednik; eksreĝo = bivši kralj;

-ebl-: priponka, ki znači možnost: videbla = viden, -a, -o; legebla = čitljiv, -a, -o; forgesebla = pozabljiv, -a, -o;

mis-: predponka, ki znači nekaj slabega, napačnega, nepravilnega: misuzi = zlorabiti; priponka, ki znači kako reč, stvar iz določene snovi ali kak abstrakten pojem z določenim svojstvom: legaĵo = čtivo; novaja = novica; ĉirkaĵajo = okolica; trinkaĵo = pijača;

-em-: priponka, ki znači naklonjenost, nagnjenost k čemu: laborema = delaven, -a, -o; plorema = jokav, -a, -o; scivolema = radoveden, -a, -o;

-uj-: znači reč ali posodo, v kateri se kaj hrani: inkujo = tintnik, monujo = denarnica; abelnjo = panj;

znači pa tudi sadno drevo: pirujo = hruska; pomujo = jablana; znači državo: Italujo = Italija; Grekujo = Grčija;

K priponki -uj-, ki znači državo, moramo pripomniti, da mnogi esperantisti rabijo priponko -ie- namesto -uj-, kar je pa tudi pravilno, tako da pišemo: Aŭstrio = Avstrija; Francio = Francija.

Nadaljevanje v tedenski številki

Obrtniki in razstava v Parizu

Zbornica za TOI je pravkar prejela od jugoslovanskega glavnega komisarja za mednarodno razstavo v Parizu obvestilo o možnosti, da se udeležijo razstave kot razstavljalci tudi jugoslovanski obrtniki. V obrtniški razstavi palači je namreč za jugoslovanske obrtnike rezerviran prostor v izmeri 40 (štirideset) m², z zidovi skupaj 100—110 m². Pristojbina za kvadratni meter znaša 10 frankov, vsak del kv. metra se šteje za cellega. Udeležbo je treba prijaviti po Generalnem komisarju kralj. Jugoslavije. Rok za prijavo poteče 15. marca. Po predpisih se morejo razstaviti samo oni predmeti, ki predstavljajo novost v zamisli ali tehniki, in sicer samo oni, ki niso bili še nikjer razstavljeni ali dani v promet. Umetniški predmeti ne smejo biti kopija ali imitacija starih slogov.

Opozorjamo na to obrtnike, ki bi hoteli in mogli razstaviti na mednarodni razstavi v Parizu. Zbornica da rada še podrobnejša pojasnila, kolikor z njimi razpolaga in bo po potrebi tudi podprla interese s svojim posredovanjem.

Ze v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetločila srajce, ovrtnike in manšete. Pere. suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Konkurzi - poravnave

Končano je poravnano postopanje: trgovke Marije Mlakarjeve v Ložu, posestnika Jerneja Pirca v Ljubljani in trgovke Marije Novak v Ljubljani.

Potrja se prisilna poravnava trgovca Ivana Pernuša v Kranju. Prisilna poravnava trgovca Antona Adamiča v Vidnu je pravno-močna.

A. Šarabon LJUBLJANA

Uvoz kolonialne robe

Veletrgovina s specerijo

Veleprazarna za kavo

Mlini za dišave

Glavna zaloga rudniških vod

Brzjavni naslov:

ŠARABON LJUBLJANA

Telefon št. 26-66

Ustanovljeno leta 1886

TOVARNA PLETENIN
NOGAVIC
TRIKOTAŽE

nudi po izredno

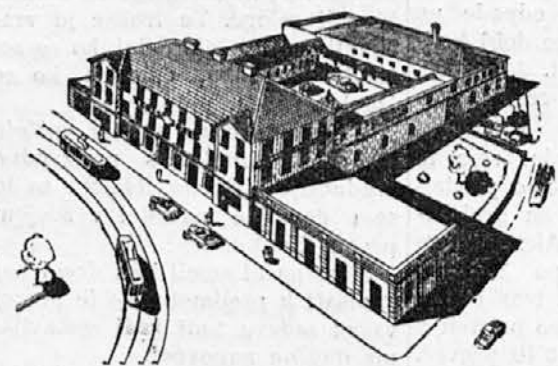
Zimsko triko perilo - letno triko perilo - svilen žensko perilo - razne nogavice, dalje vsakovrstne volnene in bombažne pletenine za dame, moške in deco kakor: jopice, pletene rokavice i. t. d.

„I K A“ DRUŽBA
Z O. Z.
V KRANJU

nizkih cenah:

VERLIČ JOSIP, LJUBLJANA

POSLOVNA HIŠA IN SKLADIŠČA

lastnik tvrdke

ANT. KRISPER COLONIALE, Tyrševa c. 31

USTANOVljena LETA 1834

Telefon št. 22-63 Brzjavlj: Verlič Ljubljana

Veletrgovina kolonialne in špecerijske robe -- Veleprazarna kave -- Mlini za dišave

Zaloga špirta, raznega žganja in knjaka ter vseh vrst mineralne vode

Točna postrežba! Ceniki na razpolago!

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

- 241 — London: doge za sode,
 - 242 — Dunaj: hrastova debela,
 - 243 — Amsterdam: bukovno ogelje in razne vrste lesa,
 - 244 — London: celuloza,
 - 245 — Kirchweidach: lipove in bukovne letve, dolge 1 m, debele 27×27 mm za kovinske palice,
 - 246 — Ahaus v Westfaliji: hrastova debela,
 - 247 — Haag: deske za zaboje v naslednjih angleških dimenzijah:
12" × 7/8"	12" × 1"
25 ton	25 ton
12" × 17/18"	12" × 1 1/2"
- 10 ton
 - 5 ton
 - 248 — Montevideo: hrastov les (parketi, doge, les za mizarje),
 - 249 — Milan: les za celulozo,
 - 250 — Tunis: zastopnik za vsakovrsten les, stole vseh vrst.

Deželni pridelki:

- 251 — Casablanca: sladka paprika,
- 252 — Hamburg: oljate pogache in stročnice (sočivje, fižol, grah),
- 253 — London: čebulica, fižol, grah, sočivje, konzerve iz povrtnine,
- 254 — Hamburg: oljate pogache, moka in sekanec iz njih, otrobi, pšenični in rženi, pšenična moka za živino, stročnice,
- 255 — Dunaj: fižol in drugi deželni pridelki (nudi se zastopnik),
- 256 — Rim: fižol,
- 257 — Tunis: ponuja se zastopnik za svežo in konzervirano povrtnino.

Proizvodi sadjarstva:

- 258 — Berlin: rdeče vino,
- 259 — Hamburg: suhe češplje,
- 260 — London: suho sadje (češplje in breskve) ter sadne konzerve,
- 261 — Hamburg: oluščeni orehi za izvoz v Anglijo in Ameriko,
- 262 — Dunaj: sadne konzerve (zastopnik),
- 263 — Hamburg: rožiči,
- 264 — Praga: moka rožičev,
- 265 — Pariz: suho sadje, zlasti suhe češplje,
- 266 — Tunis: ponuja se zastopnik za sveže in konzervirano sadje.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in rudarstva:

- 267 — Hamburg: kozja, goveja in svinjska dlaka, ščetine, suha ali mokra na roko rezana mezd-

- vina, suhi odpadki kože, rogovi, kopita in parklji,
- 268 — Bremen: ščetine, konjska žina, konjski repi, kozja dlaka,
- 269 — Brno: goveji in svinjski ocvirki,
- 270 — Haifa: ovce,
- 271 — Rim: slanina in svinjsko meso,
- 272 — Tunis: zastopnik za mesne konzerve, surovo maslo in sir.

Proizvodi rudarstva:

- 273 — London: železna ruda,
- 274 — Aleksandrija: imitacije marmorja in glinasta posoda,
- 275 — Jeruzalem: surovo železo za livnice,
- 276 — Katowice: magnezit in boksit,
- 277 — Sibiu (Romunija): odpadki od litega železa, okoli 150 do 200 vagonov,
- 278 — Solun: lito železo, ki naj ima: 2,5% do 3% Si, 0,4% do 0,7% m/n, 1,8% Ph in 0,04% S,
- 279 — Sofia: zastopniška tvrdka se zanima za svinec,
- 280 — Sofia: betonsko železo (posebna specifikacija).

Industrijski proizvodi:

- 281 — Jeruzalem: tiskovni papir,
- 282 — Vrbove (Čehoslovaška):

jugoslovanske vezanine, bluže in obleke,

- 283 — Liberec (Čehoslovaška): razne vrste verig in žebeljev iz žice za izvoz v Indijo,
- 284 — Milham Common—Surrey (Anglija): trikloretilen,
- 285 — Katowice: ekstrakti za strojenje kože,
- 286 — Carigrad: zastopniška tvrdka išče zvezo z našimi tvornicami bombažnih tkanin.

Razno:

- 287 — Cleveland (Ohio, USA): zastopniška tvrdka ponuja svoje usluge izvoznikom v Ameriko.
- Opomba št. 1. (k seznamu 9.) — Schwerin, Meklenburško: ponuja se zaupnik, svetovalec in kupec za usnjarsko, tekstilno, gradbeno in elektrotehnično stroko.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cifer pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Doma in po svetu

Nj. Vel. kralj Peter II. je obolel za hripjo. Za isto boleznijo je obolela tudi kneginja Olga.

Nj. Vel. kraljica Marija se je vrnila po večtedenskem bivanju v Londonu v Beograd.

Knez namestnik Pavle je sprejel v avdienci lastnika in direktorja najstarejšega angleškega lista »Timesa«, Johna Walterja.

Med amandmani finančnega zakona je tudi pooblastilo vlade, da more urediti odnose med novinarji in lastniki listov.

Po celodnevni seji, ki je trajala od 8. jutraj do polnoči, je skupščina sprejela definitivno proračun in finančni zakon, in sicer s 177 glasovi proti 78. Mnogo poslancev pa se je glasovanja vzdržalo, vendar je bila vladna večina zelo

močna. Pred glasovanjem je podal še finančni minister Letica krajšo izjavo o amandmanih. Naglašal je, da gre večinoma le za upravno-pravne zadeve, s katerimi se bo državna uprava spopadla. Njegovega govoru je sledila daljša debata, na kar je bilo glasovanje z že preje navedenim rezultatom.

Tudi finančni odbor je imel celodnevno sejo, na kateri so bile sprejete še nekatere izjemne finančne zakone. Poštna oprostitve za zadruge se je odpravila tudi za obveščanje z njih zvezami. Opanke so se izveze iz »banovinskih« trošarin. Notranjemu ministru se je podaljšalo še za pol leta pooblastilo, da more izvesti pregrupacijo občin. Poštni minister se pooblašča, da more ustanoviti novo pošto direkcijsko v Banjaluki. Rudarji bodo odslej imeli samo pravico do 3- in ne več do 8-dnevne plače od bratovskih skladnic, dočim se jim hranarina črta.

Dr. Maček se je v Građu sestal z dr. Krnjevićem ter imel z njim daljšo konferenco. Po konzultaciji pri zdravnikih se je dr. Maček vrnil v Zagreb.

Senatorji Mihajlo Gjurić, Ivan Hribar in Vatroslav Canjuga so vstopili v senatni delovni klub.

Kakor smo že poročali, je dobil naš kipar Augustinčić prvo nagrado za svoj osnutek spomenika maršala Piłsudskega. Sedaj pa so začeli nekateri veliki poljski listi akcijo, da se ta nagrada ne sme podeliti nobenemu tujcu in da mora spomenik maršalu biti delo poljskega umetnika.

Umrl je po daljši bolezni na svojem domu v Otočcu narodni poslanec dr. Dj. Branković.

Stavka pristaniških delavcev na Sušaku povzroča vedno večjo škodo. V pristanišču je 400 vagonov koruze, ki je last Prizada. Nevarnost je, da se bo vsa ta koruza pokvarila. Prizadevanja oblasti, da bi se stavka likvidirala, dosedaj še niso imela uspeha. Upati pa je, da le pride do sporazuma, ker bi bila sicer škoda za našo trgovino prevelika.

Uprava monopolov bo zgradila v Beogradu na križišču Bosanske in

Nemanjine ulice veliko palačo, ki bo veljala 60 milijonov din.

Ob izročitvi zlate rože italijanski kraljici je papeški nuncij pri kvirinalu precital dvoje papeževih posvetilnih pism, ki sta bili naslovljeni »na italijansko kraljico in cesarico Etiopije«, drugo pa »na italijanskega kralja in cesarja Etiopije«. S tem je Vatikan oficialno priznal italijansko okupacijo Etiopije.

Romunski zunanji minister Antonescu bo službeno obiskal Ankara sredi marca.

Nemški veleposlanik v Ribbentrop se je vrnil na svoje službeno mesto v Londonu.

Obletnica vojaške okupacije Polenja se v Nemčiji ni praznovala s posebnimi slovesnostmi.

Angleška vlada namerava s posebno uredbo prepovedati vse stavke v tvornicah, ki delajo za vojsko.

Šest sovjetskih podmornic je prišlo v Barcelono.

Vsa posadka parnika »Mare Cantabrico«, ki se je rešila na križarko »Canarias«, je bila takoj postreljena, razen mornarjev, ki so bili nešpanske narodnosti. Kaj se bo s temi zgodilo, še ni znano.

Aretirana sta bila pred dnevi dva Romuna, ki sta vtihotapila v Jugoslavijo velike količine cimta. Sedaj sta oba iz zaporov v Vrhu pobegnila.

Italija kupuje pri nas prešiče

Cene so na svinjskem trgu v zadnjem času skočile za 25 odstotkov. Za kilogram žive teže se je te dni plačevalo že din 8'50 do 9, pričakuje pa se, da bodo cene narasle še na 10 din. Vzrok dviga cen je v tem, ker so začeli Italijani na veliko kupovati naše prešiče. Samo v zadnjih 20 dneh so nakupili 15.000 prešičev, debelih in mršavih, ki jih zelo dobro plačujejo. Naši izvozniki se že boje, da bi mogli ti nakupi škodovati našemu rednemu izvozu v Avstrijo in Čehoslovaško.

Radio Ljubljana

Sobota, dne 13. marca. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Naravno-znanstvo in svetovni nazor (prof. Miroslav Adlešič) — 19.00: Čas, vreme, poročila, obvestila — 19.30: Za rešitev jugoslovanskega materinstva in mladine (dr. Milutin Zelič) — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.20: Pojdite z nami na dolgo rajžo — preko ulice. Veselo potovanje članov rad. igr. družine, Jožka in Ježka in nekaterih plošč — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja, dne 14. marca. 8.00: Plošče — 8.30: Telovadba (vodi prof. Dobovšek) — 9.00: Čas, poročila — 9.15: Flauta solo, igra Filip Bernard, pri klavirju gđc. Gnjezda Melita — 9.45: Postni govor: Žena in Kristus s križem (Fr. S. Finžgar) — 10.15: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Cirila in Metoda — 10.50: Koncert radijskega orkestra — 11.40: Otroška ura (vodi gđc. Slavica Vencajzova) — 12.10: Reprodukcijski koncert: vmes reportaža o poteku produkcije v smuških poljih v Planici — 13.00: Čas, obvestila — 15.30: Prenos iz Konjice: Koncert mladinskih pevskih zborov — 17.00: Kmet, ura: Čebelar spomladi (Jože Okorn) — 17.30: Plošče — 18.00: F. S. Finžgar: Nova zapoved (izvajajo člani rad. igr. družine) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Radio in šola (Dušan Marjanovič) — 19.50: Slovenska ura: a) Skladbe na S. Gregorčičevo besedilo poje Akademski pevski kvintet — 20.30: Koncert Ljubljanskega šramelkvarteta (Dr. I. Karlin, violina I.; M. Grošičar, violina II.; V. Dežela, kitara; Vl. Prinčič, harmonika) — vmesne speve poje Mirko Premelč — 21.20: Leharjeva operetna glasba (radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Ponedeljek, dne 15. marca. 12.00: Z ruskih poljan (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Simfonične pesnitve (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Zdravniška ura: Higijena obleke (dr. A. Breclj) — 18.20: Stenka Razin (Glazunov) — simfonična pesnitev (plošče) — 18.40: Pomen I. Cankarja za slovensko gledališče (Ciril Debevec) — 19.00: Čas, vreme, poročila, obvestila — 19.30: Radio v Jugoslaviji — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Pevski koncert Roberta Primožiča s spremljevanjem radijskega orkestra — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Citraški trio »Vesna«.